

תענית ז

גדול יום הגשמים מ-

רבי אבהו	רב יהודה
תחיית המתים	כיום שניתנה בו תורה,
דאילו תחיית המתים לצדיקים, ואילו גשמים - בין לצדיקים בין לרשעים	שנאמר (דברים ל"ב) יצרף כמטר לקחי , ואין לקח אלא תורה, שנאמר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם תורת אף תצננה
ופליגא דרב יוסף, דאמר רב יוסף: מתוך שהיא שקולה כתחיית המתים - קבעוה בתחיית המתים	רבא אמר: יותר מיום שניתנה בו תורה, שנאמר יצרף כמטר לקחי מי נתלה במי - הוי אומר: קטן נתלה בגדול.

סתירה בין פסוקים: רבא רמי: כתיב

יצרף כמטר לקחי	תנף כטל אמרת
ואם לאו - עורפהו כמטר וכל העוסק בתורה שלא לשמה נעשית לו סם המות, שנאמר יצרף כמטר לקחי , ואין עריפה אלא הריגה, שנאמר (דברים כ"א) וצרפו ע את הצלפה הנחל .	אם תלמיד חכם הגון הוא - כטל כל העוסק בתורה לשמה תורתו נעשית לו סם חיים, שנאמר (משלי ג') צף חייט היא למחזיקים בה ואומר (משלי ג') רפאות תהי לשרק , ואומר (משלי ח') כי מצאי מצא חייט .

הכי אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב (דברים כ') **כי האדס צף השדה**, וכי אדם עץ שדה הוא?

עצי פרי - (דברים כ') כי נמנו תאכל ואתו לך תכרת	עצי סרק - אתו תשחית וכרת
אם תלמיד חכם הגון הוא - נמנו תאכל ואתו לך תכרת	ואם לאו - אתו תשחית וכרת

מאמרים על החשיבות של למידה עם שניים:

רבי חמא ברבי חנינא	ברנף פברנף יחד , לומר לך: מה ברזל זה, אחד מחדד את חברו - אף שני תלמידי חכמים מחדדין זה את זה בהלכה
רבה בר בר חנה	למה נמשלו דברי תורה כאש, שנאמר (ירמיהו כ"ג) הלא כה דברי כאש נאס ה' , לומר לך: מה אש אינו דולק יחיד - אף דברי תורה אין מתקיימין ביחידי
רבי יוסי בר חנינא	מאי דכתיב (ירמיהו כ') חרב אף הקדים ונאלו - חרב על שונאיהן של תלמידי חכמים שעוסקין בד בבד בתורה, ולא עוד אלא שמטפשין, שנאמר ונאלו, ולא עוד אלא שחוטאין: כתיב הכא ונאלו וכתיב התם (במדבר י"ב) אשר נואלנו ואשר חטאנו , ואיבעית אימא מהכא: (ישעיהו י"ט) נואלו שרי צען ואלו' התצו את מצריים .
רב נחמן בר יצחק	למה נמשלו דברי תורה כעץ, שנאמר (משלי ג') צף חייט היא למחזיקים בה , לומר לך: מה עץ קטן מדליק את הגדול - אף תלמידי חכמים, קטנים מחדדים את הגדולים. והיינו דאמר רבי חנינא: הרבה למדתי מרבתי ומחבירי יותר מרבתי, ומתלמידי יותר מכולן

"הוי כל מצא לכו למיט" "יהו' לך למדק"	"לקראת מצא התו מיט" "יפלו מצונתיק חוצה"
תלמיד שאינו הגון	תלמיד הגון

דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה

רבי חנינא בר אידי	רבי אושעיא
למה נמשלו דברי תורה למים, דכתיב הוי כל צמא לכו למים, לומר לך: מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה	למה נמשלו דברי תורה לשלשה משקין הללו: במים, וביין, ובחלב. דכתיב הוי כל צמא לכו למים, וכתוב (ישעיהו נ"ה) לכו שכו ואכלו ולכו שכו כלום וכלום אכלו אחרי יין וחלב, לומר לך: מה שלשה משקין הללו אין מתקיימין אלא בפחות שבכלים, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.
	דבר אחר: מה שלשה משקין הללו אין נפסלין אלא בהיסח הדעת, אף דברי תורה - אין משתכחין אלא בהיסח הדעת.

גדול יום הגשמים

אמר רבי חמא ברבי חנינא	רב אושעיא
גדול יום הגשמים כיום שנבראו שמים וארץ, שנאמר (ישעיהו מ"ה) הרצו שמים ממצל וחקים יצלו צדק תפתח ארץ ויפכו יסע וצדקה תצמיח יחד א"י ה' בראתיו. בראתים לא נאמר, אלא בראתיו	גדול יום הגשמים, שאפילו ישועה פרה ורבה בו, שנאמר תפתח ארץ ויפכו יסע

אין הגשמים יורדים אלא אם כן נמחלו עונותיהן של ישראל

רבי תנחום בר חנילאי	זעירי מדיהבת
שנאמר (תהלים פ"ה) רצית ה' ארצך שבת שבות יצק נשאת צון צמק כסית כל חטאתם סלה. וסלחת לחטאת ודו'	(מלכים א' ח') ואתה תשמע השמים וסלחת לחטאת ודו'

אין הגשמים נעצרין אלא אם כן נתחייבו שונאיהן של ישראל כליה

רבי תנחום בריה דרבי חייה איש כפר עכו	זעירי מדיהבת
שנאמר (איוב כ"ד) ציה עם חם יצלו מ'מי' חטאתם	(דברים י"א) וצרכ את השמים ואקדמתם

אין הגשמים נעצרין אלא בשביל

רב חסדא	רבי שמעון בן פזי	רב סלא אמר רב המנונא	רב קטינא	רבי אמי
ביטול תרומות ומעשרות	מספרי לשון הרע	עזי פנים	ביטול תורה	בעון גזל
שנאמר ציה עם חם יצלו מ'מי' חטאתם מאי משמע? - תנא דבי רבי ישמעאל: בשביל דברים שצויתי אתכם בימות החמה ולא עשיתם - יגזלו מכם מימי שלג בימות הגשמים	(משלי כ"ה) כוח צפון תחולף עם ופניו נצמאים לפון סתר	(ירמיהו ג') וינאצו רבבים ואלקו לא היה וצח אשה זונה היה לפ ודו'	הצצתים ימק המקרה בשביל עצלות שהיה בישראל שלא עסקו בתורה נעשה שונאו של הקדוש ברוך הוא מך, ואין מך אלא עני	(איוב ל"ו) צפון כפיט כסה אור - בעון כפים כסה אור

עזות פנים

רב סלא אמר רב המנונא	רב נחמן	רבה בר רב הונא	רב נחמן בר יצחק
כל אדם שיש לו עזות פנים סוף נכשל בעבירה, שנאמר היה לפ ולא נאמר יהיה לך	בידוע שנכשל בעבירה, שנאמר היה לפ ולא נאמר יהיה לך	כל אדם שיש לו עזות פנים מותר לקרותו רשע, שנאמר העצ איש רשע בסניו.	מותר לשנאותו, שנאמר (קהלת ח') וצן סניו ישנא, אל תקרי ישנא אלא ישנא

